

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Hajsza a politikai ugaron

Debrecen, augusztus 19.

Hires agarászó nemzet volt valamikor a magyar ur, a tarlókon vad hajszával kergette a vadat, nyaktörő uttalan utakon hajszolta merészen a saját testi épségét veszélyeztetve. Ez a szenvedély maradhatott meg a késő unokákban, akik most a letarolt mezők helyett a politikai ugaron szeretnének vadat hajszolni. De istenem micsoda változás, micsoda különbség. Míg a nemes elődök nemes paripákon száguldoztak, nemes agarak, kopók nyomán törve az ugart, addig a mai politikai vadászok rágalmaikonnyargalászva, ostoba komondorok csaholásától kísérve próbálgatják megijeszteni a vadat. Csöndes kártyapártik mellett, vagy az ősök szerezte öreg kastélyban csak úgy nyaralás közben sütögetik el csunya hangu fegyvereiket.

Igy megy ez most szép Magyarországon, a magyar politikában. A magyar ellenzék elvesztette terét a magyar politikában, cselekedni nem tud, eszméje nincs, egy követ nem tud hordani Magyarország tovább építéséhez, hát bontogatja inkább az ezeréves Magyarország falait, kiszedi inkább a téglákat, hogy a törmelékkel megforgatva azokat az utolsó sarában, megdöbálhassa azokat, akik hatalmon vannak, cselekednek s kiknek léte fáj azoknak, akik odaszeretnének jutni a kormányrudhoz. A magyar ellenzéknek nincs mit mondania,

nincs cselekedni valója, tehát gyűlölködik s hajszát indít azok ellen, akik dolgoznak s akik megmutatták, milyen hatalomra vágyó, milyen hazafiatlan, milyen testvérgyűlölő, milyen hazug.

És mert ilyen, mert nincs tartalma, mert nincs célja, féktelenkedéseit a magyar politikai vezérférjak ellen indított hajszában akarja érvényesíteni.

Most Tisza István gróf van soron. Befolyásolni, sőt hamis tanúzásra akarta rábírni a Lukács-Dézy pör tanuit — így szól ellene a vád. Az állítólag befolyásolt gróf, Károlyi Imre nyilatkozik ma. Igaz, folyt köztük, mint rokonok közt, beszélgetés a pörről s Tisza azt mondta neki, csak azt vallja, amit maga pozítív tud, a pletykákra ne adjon semmit. Oriási bűnök. Hogy mert Tisza beszélni azzal a rokonával, aki hozzájött beszélgetni. Hogy mert olyat mondani neki, amit a bíró is szokott mondani a tanúnak. És hogyan merete Tisza el nem mondani, amikor tanuként kihallgatják, mindazt az utféli pletykát, amit hallott.

De ugyanakkor bölcsen elfeledik, hogy ők napokon heteken át informálták az esküdteket, tanukat, bírót a sajtóban, szóval, ahogy lehetett. De hát ezt szabad.

És az ellenséges család tagjai, akiknek sajnos még a multak után is helyet juttatott a magyar képviselőházban a véletlen és helyzetük, odaszegődnek masternek, vagy kopószitónak ehez a nemtelen haj-

szához, amely ma összes tevékenysége a magyar ellenzéknek. Az Andrássyak gyűlölők Károlyiékkel és Pallaviciniékkel együtt Tiszát ha egyébért nem, a hatalomért s eszerint csinálnak politikát, ha ugyan az emberhajsza politika.

Viz helyett viták

Vállalkozó végszámlája a vízvezetéki bizottság előtt. — 150 korona miatt kérik az üzem megnyitását.

A vízvezetéki bizottság ma délelőtt tartotta meg ülését, amelyen szóba került ismételtén az a kérdés, miként kellene megindítani már egyszer a vízvezetéki üzemet és vizet szolgáltatni a közönségnek, vagy legalább az utcák locsolására megnyitni a tüzesapokat. — Meg kell azonban állapítani, hogy érdemleges intézkedés nem történt még arra sem, hogy az üzem megnyitásának akadályai egyszer végre elháríttassanak.

Tudvalevő, hogy a vízvezeték kérdése ott akad meg, hogy a gépházba nem lehetett bemenni s ott állandóan tartózkodni, mert a gépház falain átszivárog a víz s a villamos vezetékek miatt a nedves falakon és falak között életveszélyes a tartózkodás. A gépek tehát üzembe helyezhetők állandó használatra nem voltak. Még két kérdés volt vitás a vállalkozó Világítási és Vízmű részvénytársaság között. Az egyik, hogy a társaság nem építette meg az ellenőrző kutat összekötő aknát, mert szerinte a tervtől eltérő nehezebb tényleges állapotot talált, a másik, hogy a csatornába vezető lépcsőt nem fejezték be s a csa-

FÉRFI RUHAUJDONSÁGOK BALÁZS JENÓNÉL.

Helyes mód

Irta: Michel Cordav.

- Tehát nem?
- Nem.
- És miért?
- Mert nem akarok újra férjhez menni.
- Huszonöt éves korában örökre özvegy akar maradni? De hát kérem, nézzen a tükkörbe! Hisz ez képtelenség!
- De észszerű.
- Ez az utolsó szava?
- Igen.

A beszélgetés hirtelen megszakadt, a háziasszony belépett a szalonba, ahonnan az imént kísért ki egy látogatót, így egy pillanatra magára hagyta De Préfaile asszonyt és Fred Arbois urat. Arbois nem sokára távozott és valamivel utóbb elment a fiatal asszony is.

Elgondolkozva ment le a szőnyeges lépcsőn és közben elfelejtette Fred Arbois tanácsát követni és nem nézett bele a tükkörbe, amelyből bájosan vetődött vissza édes, kis arcának és gyönyörű, karcu alakjának képe.

Fred! . . . Szegény fii! Gyermekekori jópajtások voltak. Miért is nem lett az ő felesége. Miért engedett mme Michery rábeszélésének és ment hozzá de Préfaile urhoz? És most, dacára annak, hogy özvegy volt, nem tehette jóvá a mult tévedését, mert de Préfaile ur könnyelműsége következtében csaknem teljesen vagyontalan volt és mme Michery házában, csaknem az ő nagylelkűségéből élt. Mme Michery úgy látszik, erkölcsi kötelességének tartotta, hogy valamivel kárpótolja a fiatal asszonyt, azért, amit ő és az unokaöccse ellene elkövettek.

Ezzel szemben megkövetelte, hogy hü maradjon az elhunyt emlékéhez.

A ház előtt várt az autója, helyesebben mondva a rettenetes sógornő autója.

— Haza megyünk, — vetette oda de Préfaile asszony a prémekebe burkolt sofőrnek és egészen gondolataival elfoglalva, gépiesen beült a kocsiba.

Folyton Fredre gondolt és gyors, ideges beszélgetésükre. Hosszu ideig ült már a kocsin, amikor kissé feleszmélt. Hol is járnak már? Különös, nem ismeri fel az utcá-

kat. Hiszen már ezóta otthon kellene lennie. Talán a soffőr nem értette meg. Határozatlan természetű lévén, még várt egy kissé. A kocsin egyre sebesebben robogott tovább. Hemlokát a kocsin ablakára nyomva, végre sikerült neki elolvasni a nevet: Avenue Dumesnil! De hiszen ők a Boulevard Sain Germain-en laktak! Megőrült ez a soffőr? Uj ember volt, mindössze pár napja volt mme Michery szolgálatában. A fiatal asszony szólni akart neki. Erősen megzörgette mögötte az ablakot, de a soffőr meg sem mozdult, a kocsin pedig egyre nagyobb gyorsasággal száguldott tovább.

De hát mi ez? Csapda? Merénylet? Mit akar ez az ember? Hová viszi? A fiatalasszony remegett az izgalomtól. Nem tudott kiáltani, nem tudott megmozdulni. A félelem teljesen tehetetlenné tette. Reszketve hátradölt a kocsin párnáira. A kocsin pedig rohant tovább. Már kinn vannak a városból és a felkelő hold sugarai végtelen mezőségeket világítanak meg körülöttük. De Préfaile asszony alig mer lélegzeni. Falvak és helységek maradnak el mellettük örült iramban.

Ugy tényleges, mint tartalékos tisztok és egyéves önkéntesek szabályszerűen, de a legelegánsabb kivitelben szereltetnek fel.

Prelovsky Andrásnál
Debreczen, Kossuth-u. 4.

Megérkeztek az őszi férfi divatujdonságok, melyből a legelegánsabb uröltönyök, felöltők, és átmeneti kabátokat készítünk és készítem a legelegánsabb alkalmi ruhákat, u. m.: zsakot, smoking- és szalonöltönyöket, ur emberek részére viselő magyar öltönyöket, bármely korszakbeli díszmagyarruhákat, továbbá vasúti és katonai egyenruhákat.

torna falát nem törték át, mert attól félt a társaság, hogy a csatorna összedől. Mindezekre bírói szakértői szemlét kért a város. Ez meg is történt: Hoór Tempis Mór dr. egyetemi tanár, Ledniczky István iparfelügyelő és Várady Géza ármentesítő társulati főmérnök a szakértői szemlét megtartották s véleményük is ma került a bizottság elé. E szakvélemény ellenében Pazár István építésvezető-főmérnök erélyes hangon szólalt föl.

A vízvezeték üzembe helyezésének kérdése szorosabban csak a gépház szivárgásának elmulasztásával áll kapcsolatban s a közönség egyáltalán nem veszi köszönettel az elvi jelentőségű vitákat, amikor az egész dolgot 150—200 koronából meg lehet csinálni s ezzel minden rendben volna, a vízszolgáltatás minden irányban megindulhatna.

A mai ülésen jelen voltak Körner Adolf polgármester-helyettes főjegyző, Szabó Kálmán tb. főjegyző, Magoss György dr. főügyész, Rostás István főkormányos, Debreczeni Jenő világitási vállalati igazgató, Borsos József h. főmérnök, Haty Kálmán vízmelegítő-ügyelő, Pazár István főmérnök, építésvezető, Fejér Ferenc dr., Latinovits Mihály, Tóth István, Várady Géza és a vízvezetési vállalat képviselői.

(Kész a vízvezeték.)

A vállalkozó részvénytársaság bejelentette a bizottságnak, hogy a vízvezetési munkákkal teljesen elkészült s beteriesztette vég-számláját is, amelyekre az építésvezetésnek az a megjegyzése, hogy a munkálatokat nem lehet teljesen késznek mondani, miután az ellenőrző kut nincs bekapcsolva, a gépház falai, bár sokat javítottak azokon, még mindig szivárognak egyes helyeken, a csatorna-akna sincs áttörve, a burkolatokat sem állították helyre igen sok helyen, de nem tesz kifogást, hogy már most belemenjenek a vég-számla revidálásába, mert annál hamarabb lesznek készen a felülvizsgálattal.

A bizottság így döntött.

(A szakértői vélemény.)

Pazár István főmérnök fölolvasta az akna lejáró, a gépház szivárgása s az ellenőrző kut

Már nem is kísérli meg felfedezni, hogy merre járnak. Az óra az autó belsejében kilencet mutat. Két órája tart már ez a borzasztó ut, amelynek ő nem tudja sem a végét, sem a célját. Oh, csak ne kellene gondolkodni. Öntudatlanul élvezi a gyorsaság mámorát. Előre, mindig, mindig gyorsabban előre. Tíz óra. A kocsii menete lassabbodik és egyszerre egy magas, fehér ház előtt megáll. Ah! Egy város közepén biztonságban van! Feltépi a kocsii ajtaját és kiáltani akar. De a soffőr mellé ugrik, lekapja a sapkáját és a kezét nyújtja feléje.

— Fred Arbois!

Könyörgő szemekkel néz rá és esdeklő hangon így szól:

— Bocsáson meg nekem, nem tehettem másképp. Maga mme Michery befolyása alatt állott és azért utasított vissza engem. Szabadulnom kellett tőle. Megvesztegettem a soffőrt és elfoglaltam a helyét. A nagy prémes gallérban maga nem ismert rám. Most Montargisban vagyunk, ez a szálloda. Maga kivesz egy szép, kényelmes szobát, én pedig, ha rendbehoztam az autót, bemegyek a többi soffőr közé. De végeredményben egy fedél alatt töltjük az éjszakát és maga halálosan kompromittálva lesz a sógornője szemében. Képzelve, hogy keresi ő most egész Párisban magát és főképpen az autóját! Holnapig készen lesz a botrány. Az ő szemében csak a házasság teheti jóvá ezt a szégyent. És lássa, kis szívem, ezen a módon fogom én magát feleségül venni, csaknem az akarata ellenére. Mondja, hogy nem haragszik. Gondoljon arra, hogy milyen régen várak már. Amióta az eszemet tudom. És milyen csodás éjszaka van. Pompás utazás volt, ugy-e? Nem vagyok rossz soffőr. — Oh, mosolyog már! — Micsoda boldogság! Nyertem, egy egész életre való boldogságot nyertem! És most menjen be, kis meny-asszonyom, az áprilisi esték hívősek . .

bekapcsolása kérdésében beérkezett szakértői véleményt, amely nemcsak arra terjedt ki, hogy ki a hibás az egyes főmálló hibákért, de arra is, miként tartaná azokat orvosolhatónak. A vélemény a vállalkozó javára szólt, a körülményekből s az építési naplóba való bejegyzés elmaradásából magyarázva az egyes hibákat s kijelentette, hogy az építésvezető nem gyakorolt a vállalkozó munkájára kellő felügyeletet és ellenőrzést.

Az építésvezető Pazár István főmérnök hosszú válaszában ismertette megjegyzéseit, amelyekben erélyes hangon visszautasította a szakértők állításait. A szakértők nem ismerték az ügyet s az ügy iratait s igen egyoldalú véleményt mondtak, amely nem egyéb, mint a vállalkozók erőszakos védelme. Hogy a kellő intézkedéseket megtette, bizonyítja, hogy az aknalejáró építését a vállalkozó meg is kezdte, a gépház falának építésénél pedig a villamos vezetéket szerelő vállalatot terheli a hiba, mert megbontotta a falakat. A fölülvizsgálatot szeptemberre kitiizhetőknek tartja. Kijelentette még, hogy ő szerződésén felül is teljesített ellenőrzést és felügyeletet. Aczél Géza főmérnök pedig, míg hivatalban állott, maga is minden nap kiinn volt, de meg állandó megbízottat is tartott.

Várady Géza főmérnök, mint a szakértők egyike, visszautasítja Pazár István erős hangú fölcsóválását. Ők sokkal noblissabb hangot használtak, eskü alatt vallottak s így amit véleményükben kimondtak, az való. Elismeri egyébként, hogy az összes tervek, naplókat és egyéb iratokat nem kapták meg, csak részleteket láttak.

Pazár István a kifejlődött hosszabb vita során azt is mondta, hogy a felelősséget, mely a vállalkozót terheli, nem engedi az építésvezetésre áthárítani. A tervekért ő felel, a kivételért a vállalkozó, amelynek most az a célja, hogy az összekötő akna építésénél *magasabb árakat érjen el*.

Molnár Károly, a vállalat igazgatója kijelenti: igaz, hogy a tervek aláírásával vállalták a felelősséget, de kiderült, hogy a valóságban a helyzet más, mint a terveken.

Hosszu vita után, amelyben a bizottságnak majd minden tagja részt vett, kimondta a bizottság, hogy az aknalejáró megépítésével kapcsolatos aknafal áttörésére *köteles Pazár István a vállalkozónak tervekét és utasításokat adni*.

Pazár István ez ellen *felebbezést* jelentett be.

A gépház falainak szivárgására vonatkozóan kimondta a bizottság, hogy ezt a kérdést figyelembe ajánlja a fölülvizsgáló bizottságnak.

Debreczeni Jenő e kérdésnél kiemeltette, hogy azokat a szereléseket, amelyek nyomán a víz átszivárog, a Ganz-gvár végezte s az a hibás.

A 13-ik, ugynevezett ellenőrző kutat összekötő aknára vonatkozóan az lett a határozat, hogy azt köteles a vállalkozó a vállalati egységárban elkészíteni, erre negyvennyolc óras határidőre föl hívandó és ha nem kezdi meg a munkát, az ő terhére mással készítenőd.

(A vízvezeték megnyitása.)

Miután a még teljesítendő munkák nem befolyásolják a vízvezeték megnyitásának lehetőségét: a bizottság föl hívta az építésvezetőt, hogy a csöveket haladéktalanul öblíttesse ki s értesítse azután a háztulajdonosokat, hogy 48 óra múltán a víz iható is lesz. Sürgette még a bizottság, hogy a tanács tömlőkkel locsoltassa az utcákat, miután az a legelőkelőbb követelmény, hogy ha már van vízvezeték, az utcákat a tüzesapokból locsolják.

— **Kitüntetések.** A király, mint a hivatalos lap mai száma közli, báró Hazai Samu hovádelmi miniszternek, lovag Krobotin közös hadügyminiszternek és Hans tenger-nagynak a vaskorona-rendet, továbbá báró Georgi gyalogsági tábornoknak és Potiorek tábornagnak a Lipót-rendet adományozta.

— **Változás a belügyminisztériumban.** Fővárosi tudósítónk táviratozza: Hindi Sza-

bó László miniszteri tanácsos, a belügyminisztérium rendőri főosztályának a vezetője hat heti szabadságra ment, Vásárhelyi Gyula osztálytanácsos helyettesíti. A szabadság betöltésével Szabó miniszteri tanácsos — mint értesülünk — még csak néhány hétig marad hivatalában, azután, negyven évi szolgálatainak betöltésével, nyugdíjba megy.

A kereskedelmi és iparkamara szakiskolai ösztöndíjai

E héten osztotta ki a debreceni kereskedelmi- és iparkamara ösztöndíjainak második csoportját, a 4250 koronát kitevő szakiskolai ösztöndíjakat. Tanulmányi ösztöndíjait a kamara már május hóban kiosztotta. Hátra van még a segélyezések harmadik csoportja, amely önálló iparosok tanulmányait van hivatva előmozdítani.

A szakiskolai ösztöndíjakra nagyszámú kiváló iparos és kereskedő ifju adta be pályázatát. A kamara a beérkezett kérvényeket szigorú elbírálás alá vette, egyrészt a pályázók érdemessége, másrészt anyagi helyzete és az ösztöndíjra utaltsága szempontjából; figyelemmel volt továbbá arra is, hogy a kerületnek minél több vidékéről részesülhessenek ösztöndíjaiban. Ezen elbírálás eredményeként az egyes szakiskoláknál a következők részesültek ösztöndíjban.

A debreceni felső kereskedelmi tanintézetnél: a 200—200 koronás tandíjmentességi ösztöndíjas helyre felvette a kamara Keller István és Bródy Pál felső osztályos növendékeket, 100 koronás ösztöndíjban részesült Laczkó József.

A debreceni m. kir. állami fémipari szakiskola növendékei közül 200 koronás ösztöndíjat kapott Schwartz Sándor, 100—100 koronás ösztöndíjat kaptak a következő tanulók: Kemény Sándor (Debrecen), Szabó Károly (Bocska-kert), Hajdu Ferenc (Debrecen), Kristóf Lajos (Nyiregyháza), Kerekes Gyula (Hajdusámson), Ceglédi Mihály (Debrecen), Simanecz Gyula (Nyiregyháza), Ujházy Géza (Karczag), Ehrenreich Kálmán (Nyiregyháza), Tóth László (Debrecen), Vaszkó István (Huszt), Öhm Ödön (Debrecen), Földessy János (Debrecen), Barry József (Técső), Császi Elek (Hajdusoboszló), Ábrán János (Hajdusoboszló), Misztovits Mihály (Nagybánya), Szilágyi Imre (Nyirbalkány).

A szatmári m. kir. állami fémipari szakiskolánál 150 koronás ösztöndíjban részesült Jászter László (Makkosjános), Bíró Károly (Szatmár), Kiss Endre (Nagybánya) és Hübnér Béla (Debrecen).

A kassai felsőipariskolánál 150 korona ösztöndíjat kapott Preisz József (Nagykároly).

A szolnoki felső kereskedelmi tanintézetnél 150 korona ösztöndíjat kapott Kardos Lajos (Szolnok).

A szatmári felső kereskedelmi tanintézetnél 150 korona ösztöndíjat nyert Fischer Lajos (Csengerbugos).

A gölniczbányai m. kir. állami fémipari szakiskolánál 150 korona ösztöndíjat kapott Weingartner Péter (Nagykároly), 100—100 koronás ösztöndíjban részesültek Tompa Zoltán (Munkács), Szabó Károly és Szabó Endre (Huszt).

A budapesti m. kir. állami felső építőipariskolánál 150 koronát kapott ifj. Smiják István (Nyiregyháza).

Az országos iparművészeti iskolánál 150 korona ösztöndíjban részesült Radetzky József (Debrecen).

A pozsonyi elektrotechnikai iskola növendékei közül 100 korona ösztöndíjat kapott Palágyi Ferenc (Beregszász).

Az ösztöndíjban részesült tanulók mind szorgalmas, kiváló ifjak, kiket nemcsak tanulmányi előmenetelük kiválósága tett érdemessé az ösztöndíjakra, hanem nehéz anyagi helyzetük mellett csakis ez ösztöndíjak révén képesek tanulmányaikat folytatni.

Mentőövet a kisembereknek

Debreczeni szövetkezetek a kormányhoz

Katasztrófa felé közeledik közgazdasági életünk, amely már nem is folyam, hanem egyetlen örvény, amely elnyeléssel fenyeget mindenkit. Mindenhol, mindenektől panaszkodást lehet csak hallani, a reménytelenségnek kétségbeesett jajveszékeltését, mint amikor a tehetetlen vergődő maga előtt látja a kikerülhetetlen halált. És e jajgatás nem az oktalanul félők gyáva kesergése. A helyzet kétségbeeset s nem látszik sehohol segítő kéz, amely a fejek felől elhárítsa a veszedelmet. Természetesen éppen a *kisemberek pusztulása fenyeget legelőbb*, az ő erejük a legkisebb, az ő lélekzetük a legrövidebb. Rohanva közeledik a katasztrófa s tizenkettedik órája annak, hogy a *komoly segítség* eszközeit keressék és ha lehet, nyujtsák oda a mentőövet a hullámok közt fuldoklóknak azok, akiknek ez módjában van, akiknek ez kötelességük.

Az emberek, ezek a kisemberek hozzászoktak ahhoz, hogy egy nemzet nagy társadalmában támogatást találjanak, amint hogy ők együtt támogatói a hatalmasoknak és nagyoknak. Apró eszközeikkel eddig segítették magukat is. Ez apró eszközöket azonban kiütötték kezükből a kegyetlen viszonyok, nagy, világrészeket megmozgató, nemzeteket megtizedelő, országokat teremtő és megsemmisítő események és éppen akkor törték össze ez apró segítségeszközöket, amikor azokra legjobban szükségük lett volna.

A kiskereskedő, a kisiparos, általában a kisember a hatalmasok előtt kicsiny, de magának életbevágó kis bajában a maga kisebb körében keresett segítséget. Fölkereste a *szövetkezeteket, a kisbankokat*, ahol megtalálta a magának szükséges segítséget, amely sokszor az életét mentette meg. *Heti befizetéses* ügyleteikkel existenciát teremtettek maguknak, kisebb intézeteknél kölcsönt kaptak. De bekövetkezett a krízis. A szövetkezetek ajtai bezáródtak, a segélyforrások megszűntek létezni s a kisemberek a reájuk szakadó bajban magukra hagyatva állottak. És megkezdődött a rettenetes küzdelem a megsemmisülés ellen. A szövetkezetek vezetői maguk is tehetetlenül, guzsba kötött kezekkel látták a borzalmas élethalálharcot, de módjuk a segítségre nem volt.

A közbejött súlyos viszonyok folytán azonban nemcsak a további segélynyújtás lehetősége szűnt meg, de a *folyósításnál megállapított kamatnál sokkal magasabbat kénytelenek most fizetni* s így kölcsöntökéjük *törlesztési hányadait is kamatfizetésre kell fordítaniok*, pedig világos, hogy a kisemberek a mai élettelen, kereseti alkalomban szűkölködő világban nem rendezkedhetnek be arra, hogy *18 százalékos* pénzt fizessenek olyan kölcsön után, amelyet eddig *6—7 százalék* mellett élveztek. És itt el kell ismernünk: nem a szövetkezetek a hibások, ezeket is rémesen szorítják hitelező nagybankjaik.

Tudjuk, legutóbb megindult e türethetetlen helyzet javítása érdekében egy olyan akció, amelynek az volt a célja, hogy a szövetkezetek redukált üzemi költségek mellett tehessenek eleget fizetési kötelezettségeiknek: *fuzionálni*, egyesülni, tömörülni

akartak, de az akció — tudjuk — nem ért el célt, sőt megállapíthatjuk, *teljes fiaszkóval* végződött.

A nagyobb pénzüzetek ugyanis olyan visszafizetéseket követelnek, amelyet a szövetkezetek nem tudnak teljesíteni, ha csak magukat, vagy feleiket a romlásba dönteni nem akarják. A nagybankok pedig most a szövetkezetek igazgatósági tagjait kezdik szorítani, hogy az intézeteiknek nyújtott hitel erejéig ingatlanokra betétközvetítési jogot adjanak. Van *250—300 igazgatósági tag*, aki ilyen presszió alatt áll. Természetes azonban, hogy az igazgatósági tagok ilyen követelést nem teljesíthetnek, mert a legtöbbje éppen vagyona révén részvénytársasági pénzüzeteknél, ipari és kereskedelmi vállalatoknál is érdekelt, vagy igazgatósági tagok s így *a maguk és érdekelt vállalataik bonitása miatt sem köthetik le vagyonukat és hitelüket kizárólag a szövetkezetükkel hitelezésben és visszleszámitolási viszonyban álló nagy intézetek javára*, mert ha ezt megtennék, úgy az ő részvénytársaságaikkal, vagy vállalataikkal visszleszámitolási viszonyban lévő intézetek nem találnának többé bennük kellő fedezetet.

Hosszu hónapokig tartott és tart még most is ez a gyilkos helyzet. Mig végre most a szövetkezeti igazgatók és igazgatósági tagok körében fölmerült egy eszme, egy okos, derék, becsületes eszme, amellyel meg lehet menteni Debrecen város kiskereskedőit, kisiparosait, munkásosztályát, egyszóval kisexisztenciáit. A mentőövet, amellyel ez egész társadalmi osztályok megmentésén fáradoznak a szövetkezetek igazgatói és igazgatósági tagjai, *az államhatalom közremunkáló kezének kell a fuldoklók felé dobni*.

A szövetkezeti igazgatók és igazgatósági tagjai a legközelebbi napokban *nagy értekezletre* készülnek összejönni s itt akarják részleteiben is megbeszélni a mentési akciót. A mozgalom vezetői ugyanis azt fogják proponálni, hogy *monstre-küldöttség útján kérjék föl Teleszky János dr. pénzügyminisztert*: hasson oda a kormány, hogy a megjelölt segédeszközök nyújtásával szabadítsa meg a tönkremenéstől a debreceni piacot. A kormány segítségének a módját a következőképpen kontemplálják: *Hasson oda a kormány az Osztrák-Magyar Banknál, hogy ez olcsó, maximum 5 százalékos pénzt adjon a debreceni nagyobb pénzüzeteknek azzal a direktívával, hogy ezt a pénzt azután szintén olcsón helyezze ki a debreceni szövetkezeteknél*, a szövetkezeti igazgatósági tagok személyes jóállása mellett s így biztosítsák a lassu, zökkenés nélkül való fölszámolás lehetőségét. A küldöttség a kérés támogatására fölkéri *Láng Lajos bárót, Bakonyi Samu drt, Tüdös János drt*, Debrecen város országgyűlési képviselőit, hogy vezessék ők e küldöttséget s legyenek a kérelem szószólói. Az orvoslás módját, gyors szükségességét, az állapotok tarthatatlanságának és bekövetkező veszedelmek leírását *memorandumban* nyujtsák át a kormánynak.

Az akció támogatására küldöttségileg

kérjük föl *Domahidy Elemér* főispánt, *Kovács József* polgármestert és *Kovács Gyula* alispánt, minthogy ez akció célja Debrecen város és Hajdumegye kisembereinek megmentése.

Végül egyik módja a segítségnek még az lesz, hogy az állam és város hatalmi tényezői hassanak oda, hogy *a szövetkezetek a nagyobb intézetektől egy, vagy két évi moratóriumot kapjanak*.

Ime, ezekben bontakozik ki a mindenképpen életrevaló üdvös eszme, amelynek sikeres kivitele mentőöve lenne a kisexisztenciák egész tömegének. És ha van még emberi érzés, kötelességérzet ezen a világon, mindazoknak, akiknek módjukban van, kötelességük ez eszme megvalósításának szolgálatába állani teljes erővel. A sok panasz közepette ez az első komoly, cselekvést jelentő lépés. Derék, becsületes gondolat, amelynek ténnyé válásában közre kell működni városnak, társadalomnak, államnak egyaránt.

Elárverezték Szilassy Etelka ékszereit

Panasszkodik a primadonna

A „Hajdumegyei Népbank” termeiben ma délután szokatlan társaság gyűlt egybe. Ügyvédek, árverési hícnák és a banktól távol álló érdeklődők sűrűgtek-forogtak a nagy Wertheim-szekerények körül, akik sem a tőke, sem a kamatok iránt semmiféle érdekltségben nem állottak a Hajdumegyei Népbankkal. És mindenek között a legérdekesebb látogató: *Szilassy Etuska*, az országos nevelési népszerű primadonna, akit valamennyi szereplőnél izgatottabbnak láttunk, mintha csak valami új, parádés szerep előtt állott volna.

— Hígyje meg, — mondja munkatársunk előtt — eddigi pályámon sohasem ismertem a *lámpalázat*. De ha az ilyenforma, mint amit most érzek, régen *lemondtam volna a színi pályáról*.

Ugyanis az előbb megjelölt diszes társaság abból az ünnepélyes alkalomból szerencsétlenné ezuttal a bankot, hogy a Szilassy Etus sokszor megcsodált és *ezreket érő ékszerei adattak el ott végrehajtás után*, több végrehajtató javára, a legtöbbet igazgatóknak. — Maga a bank 6000 koronáig volt érdekelve a kiváló szubrettnél, aki szerencsétlen alapításának, a „Bonbonniere”-nek veszteségeit fizette összes ékszereinek elvesztésével. Innen datálódik egy 1400 koronás követelés érvényesítése is, melyet a jeles diva jogi tanácsadója, egyik debreceni ügyvéd követelt azokért a tanácsokért, amelyek között a „Bonbonniere” megszületett és elhalálozott. Szilassy Etelkának valamennyi között ez fáj legjobban.

— Ha az utcán mentem és az ügyvédem megkérdezte, *hogy vagyok*: 20 koronát számított fel érte. Ha bejött a kabaréba és végignézet a páholyomban egy előadást: 100 koronát fizettem az *értekezésért*.

— Emlékszem, egyszer kért, vigyem át *automobilon* Nagyváradra, ahol dolga akadt: 100 koronát fizettem az utért. Az ekszpenznotába pedig ugyanezen a napon 100 koronát találtam felvéve. Végezetül még 1400 koronám maradt fizetetlenül. Az árverés előtt 500 koronát kínáltam egyezségül ügyvéstemnek, a ki azonban az árveréstől nem állott el, bár előtte a bankon kívül még a Bosznay-cég is állott 2000 koronával.

Megállapítjuk, hogy a hitelezési tőke 9400 koronát tesz ki, mellyel szemben 11 darab gyűrű, egy kolyé, 3 karkötő, 2 darab hosszú aranylánc és egy medaillon volt a fedezet. Közöttük egy darab öt karátos gyémántgyűrű, testvérek között még 5000 koronát. Az árverésen 2000 koronáért kelt el. *A befolyt összeg mintegy ötezer koronára tehető*, úgy, hogy a hitelezők közül csupán a Hajdumegyei

Népbank követelése talált nagyrészen fedezetet.

Árverés után Szilassy Etus arca felragyogott. Legkedvesebb darabját 2000 koronáért egyik hozzá közelálló tisztelője vette meg, a ki tulajdonjogának fentartásával menten a bájos diva szépségének oltárára rakta azt.

— Igazán boldog vagyok. A veszett fejcsének a nyelét megkaptam s a költségeket is az — *ügyvédem fizeti.*

Ugyanis az árverés költségei, miután a bejött vételár a követeléseket nem haladta meg, az árverést kérő ügyész nyakába szakadtak.

Még Szilassy Etus iövendő terveiről kérdezősködtünk, ám itt hatalmas kérdő- és felkiáltójel állt utunkat. — A „*drága Etuska*” ugyanis olyan dilemmában van, hogy maga is mástól vár feleletet, vajjon *szubretnek szerződjön-e iövöre, vagy — anyaszínésznőnek?* Ez is több, mint amennyit el szabad lett volna árulnunk...

(gy. zs.)

A Tisza — Pallavicini-affér

A miniszterelnök szenzációs levele Károlyi Imre grófhöz

A Tisza-Pallavicini-affér a Károlyi Imre gróf levelével, de még inkább Tisza István grófnak ma Károlyi Imréhez intézett levelével szenzációs fordulathoz ért. Kiderült, hogy nem Tisza István, de éppen a vádaskodók igyekeztek Károlyi Imrét befolyásolni s mint tanut megnyerni.

A nevezetes eseményről fővárosi tudósítónk ezeket jelenti:

Károlyi Imre gróf nyilatkozata.

A Tisza-Pallavicini-ügyben Károlyi Imre gróf egy napilapnak e hónap 15-én táviratlag a következő nyilatkozatot küldte:

A Pesti Hírlap mai számában a Tisza-Pallavicini-ügyvel kapcsolatban az én nevem említését is olvasván, kiileltem, hogy *Tisza István se mivélben, sem élő szóval nem iparkodott engem arra rávenni, hogy a Décs-Lukács pörben a valósággal ellenkező vallomást tegyek.*

Károlyi Imre gróf.

A nyilatkozatot csakhamar követte egy másik, ezúttal Teleki Pál gróftól eredő hírlapi nyilatkozat, amelyben Károlyi Imre grófhöz a következő kérdést intézte:

Kérem Károlyi Imre grótot, hogy Tisza István gróf, midőn vele a vallomás ügyéről beszélt, kérte-e valamire és ha igen, mire?

Erre a kérdésre adja meg a választ Károlyi Imre gróf az alábbi nyilatkozatában:

Tisza Istvánnak a Décs-Lukács-pörre vonatkozóan velem folytatott beszélgetése egyáltalában nem tartozott volna nyilvánosság elé, mert közeli rokonok magánbeszélgetése volt. Miután azonban már odakerült és miután a Pesti Hírlap mult pénteki számában közölt cáfoló táviratom, úgy látszik, igen különböző magyarázatokra adott alkalmat, kénytelen vagyok tisztelt barátomnak, — Teleki Pálnak — a hozzám intézett nyílt levelében foglalt kérdésre a következőkben válaszolni:

Beszélgetésünk során Tisza István ama nézetének adott kifejezést, hogy *vallomás tárgyát csak az képezheti, amiről a tanúnak egyenes, pozitív, határozott tudomása van.* Nem tartoznak tehát oda olyan dolgok, melyekről *csakis hallomás után* értesült a tanu, mert ezek csupán *szóbeszédnek* tekintendők. A szóbanforgó pörre vonatkozóan ennél fogva én nem tartozom Elek Pálnak pusztán szóbeli állításaira kiterieszkedni. — Azt válaszoltam, hogy *nézetéhez nem csatlakozhatom, mert ezeket a szóbeli állításo-*

kat — többféle oknál fogva — nem lehet egyszerűen szóbeszédnek tekintenem.

Ez képezi beszélgetésünk idevonatkozó részének tartalmát, ami az augusztus 15-én közölt cáfolatommal nyilvánvalóan a legcsekélyebb ellentétben sincs.

Károlyi Imre.

Tisza gróf levele Károlyi Imre grófhöz.

Tisza István gróf ma délután nyílt levelete intézet Károlyi Imre grófhöz. A levél, amelynek címe „Nyílt levél Károlyi Imre grófhöz”, a következő:

Kedves Imrém!

Az elején szemrehányást tesz a beszélgetés nyilvánosságra hozataláért, azután így folytatja:

Pár héttel a Décs-pör első tárgyalása előtt egy nálunk tett látogatásod alkalmával mondtad: Nagyon sajnálod, de kénytelen leszel vallani s ez reád is, a kormányra is kellemetlen.

Pár nap mulva fölkerestelek és kifejezést adtam ama fölfogásomnak, hogy a Lukács személye ellen indult hajsztát mennyire elítélem. Ebben igazat adtál nekem s amint mondtad, megfontolás tárgyává teszed: elmaradj-e a tárgyalásról. Én megjegyeztem, hogy az én nézetem szerint is kell menned a tárgyalásra és tanuvallomást kell tenned.

Második kijelentésed az volt, hogy csak birói engedéllyel a hozzád intézett kérdésekre fogsz válaszolni. Ebben ismét igazat adtam neked. Beszélgetésünk során fölmerült a kérdés, miről van közvetlen tudomásod és mit tudsz csak mások előadása nyomán. Figyelmeztettelek, hogy a tanuvallomásnak egész más értéke van, hogyha a tanu közvetlen tudomás, vagy ha vallomás után beszél.

Hogy te melyik kiilentésemet értetted félre, azt már bajos megállapítani, de hogy félreértettél, azt magad is konstátálhatod. Ez a beszélgetésünk megegyezik gróf Széchényi Lászlóék ebédjén került szóba. Ekkor elmondtad, hogy egyik tanu olyan tanuvallomást mutatott neked, amely nézeted szerint nem felel meg a ténynek, tehát nem teheted magadévá, mire azt feleltem, hogy azt kell vallanod, ami az igazság.

Itt azután elmondja Tisza István gróf, hogy a beszélgetést Károlyi kezdte és annak a közeli rokonság alapján nem volt más célja, mint Károlyi Imrét a helyes uton megtartani.

Levelét ezekkel a szenzációs szavakkal fejezi be:

„Éppen tegnap ismerted el valaki előtt, hogy én nálam sokkal többször igyekeztek a saját álláspontjukra kapacitálni azok, akik a Lukács elleni hajsztát a fékevesztett gyűlölség egész szertelenkedésével intézték”.

Gróf Tisza István.

A levél politikai körökben óriási konsternációt keltett.

Tisza és Pallavicini segédei ma éjszaka is folytatták a Nemzeti Kaszinóban a tárgyalásokat, amelynek eredménye azonban nem ismeretes.

Közoktatás

Felvétel a D. M. K. E. internátusba. A D. M. K. E. nagyszabású, modern nevelőintézete szeptember 1-én megnyílik. Az intézet igazgatósága felvesz gimnáziumba, reálkereskedelmi- és polgári iskolába járó tanulókat. Havi ellátásdíj 60 korona. A napközi otthonába járó növendékek tanulmányi felügyelettel, ebéddel, oszonnával 32 K-t, csak oszonnával 14 K-t fizetnek. Kivánatra prospektust küld s a felvételt délelőttöként a reáliskolában eszközli dr. Madai Pál igazgató-tanár.

Törökország ellen

Ujabb török hódítás.

Bécs, augusztus 19. A *Südslavisches Korrespondenz* jelenti *Konstantinápolyból*: Katonai és diplomáciai körök értesülése szerint *Drinápoly védőműveit csaknem mind helyreállították.* A török csapatoknak északra való előrenyomulását átmenetien megszüntették, ezzel szemben a nyugati csapatok folytatják előrenyomulásukat. Itt arra számítanak, hogy a görög és a török vezérkar megegyezése alapján *nemsokára elfoglalják Dedeagacot és Lágoszt.*

A hatalmak Törökország ellen.

Páris, augusztus 19. Kormánykörökben egész biztosan remélik, hogy a Konstantinápolyban akkreditált nagykövetek még e hét folyamán hivatalos értesítést fognak kapni a *török előrenyomulás teljes megszüntetéséről.* Mint a francia kormányssajtó írja. Európa ezzel a diplomáciai sikerrel *egyelőre* meg fog elégedni.

Páris, augusztus 19. Hír szerint a konstantinápolyi orosz nagykövet ismét nagyon energikus lépést tett a portánál, hogy a török kormányt emlékeztesse igéretére, amely szerint a török hadsereg nem fogja a Mari-cát át lépni. *Németország nagykövete hasonló energikus lépést tett.*

London, augusztus 19. A *Daily Telegraph* jelenti *Konstantinápolyból*: A nagyhatalmak nagykövetei pénteken új utasítást kaptak, hogy a *portát figyelmeztessék.* Az új jegyzék tartalmára vonatkozóan a hatalmak még nem tudtak megegyezni. — *Enver bég vezénylete alatt kétszázötvenezer ember van, akiknek a száma rövidesen négyszázezerre fog szaporodni.*

Bulgária bizik a hatalmakban.

Köln, augusztus 19. A *Kölnische Zeitung* jelenti *Szöfiából*: *Bulgária minden kimerültsége ellenére sem hajlandó lemondani hódításairól, hanem bizik a nagyhatalmakban.* Gümüldzsínánál, ahol görögök, törökök és bolgárok állnak, *nagy harcokat várnak.*

Bulgária aláírja a békét.

Szöfia, augusztus 19. (*Bolgár távirati iroda.*) A minisztertanács elhatározta, hogy a *bukaresti békeszerződést ratifikálja.* Az erre vonatkozó ukáz legközelebb megjelenik és a szobranje elé az őszi ülészakon kerül. A ratifikáció kieserülése Bukarestben lesz.

Az Odolt

a többi szájvíz közül sajátságos tartós hatása emeli ki, amely minden valószínűségi szerint azon körülményre vezethető vissza, hogy az Odol a szájöblögetés alkalmával átjárja a fogakat, és a száj nyálkahártyáit, azokat ugyszólván átítatja, impregnálja s ily módon a szájüreget górcsövi vékonyságu, de sűrű fertőtlenítő réteggel vonja be, amely a száj kiöblögetése után is még órákig hat. Ilyen tartós hatása egyetlen másféle olyan száj- és fogtisztítószernek sincsen, amely a mindennapos száj- és fogtisztításra egyáltalán számításba jöhet. — Aki az Odolt mindennap használja, biztos lehet benne, hogy száját órákra megvédte minden fogrontó erjedési és homlasi folyamattal szemben.

A böl... a diák

Még receni tu máris fell városok a nyomornó ifjúságán gatói, a ta teherrel r zetésének megszerz ifjúság ja áldásaiba legesekél szeti szak de részín nek emel démiai ta arra, heg elegendő sithető ta keresést nári kará

Az u val gazz ral! E sz tása besz rosszul n mikor fér sok épülh betevő fa sokszor i rások kö a tán-és gukat a

Anna kolán nye és a kes van mög erejében tett reme

Több fiuk a k papi, rés Egy tal fénye kőző böl részere k dott. Csá régi uzu az egyhá késképz tők rész

Mar munkáva toább i kérvény legszom párosulv körülmé ságot ne

EM je

A bölcsészeti kar dékán a diák-nyomor enyhítéséért

Főhívás a középiskolák tanári karához

Még egy teljes esztendő van hátra a debreceni tudományegyetem megnívításáig, de máris felbukkannak Debrecenben az egyetemi városok általános kulturbetegségének, a *diák-nyomornak* szímtomái. A debreceni főiskola ifjúságának tömegében a *bölcsészeti kar hallgatói*, a tanárjelöltek azok, akikre legnagyobb teherrel nehezdednek a tandíj, a vizsgadíjak fizetésének s általában a létfenntartás eszközei megszerzésének a gondjai, mivel a főiskolai ifjúság javára eddigelé létesített intézmények áldásaiban ők részesülhetnek ezidőszert a legcsekélyebb mértékben. Részint a bölcsészeti szak hallgatói állományának megtartása, de részint és különösen e fakultás népességének emelése indította R. Kiss István dr. akadémiai tanárt, a bölcsészeti fakultás dékánját arra, hogy a szegénysorsu, szorgalmas, de elegendő iskolai kedvezményben nem részesíthető tanárjelöltek érdekében az alábbi megkeresést intézze a debreceni középiskolák tanári karához:

Az újabb időben új fogalommal, új szóval gazdagodott nyelvünk: a *diáknyomor*! E szó gyakori, igen is jogosult hangoztatása beszél a legkésebbben a mi szegényes, rosszul megalapozott kulturánkról. Akkor, a mikor fényesnél-fényesebb iskolák, internátusok épülnek, sok szegény diáknak alig van betevő falatja s csak nehéz küzdelmek árán, sokszor jólelkű emberek, avagy gonosz üzörások kölcsöneiből képesek életüket tengetni, a tan- és vizsga-díjakat előteremteni és magukat a legszükségesebb könyvekkel ellátni.

Annak a szegény fiúnak, aki a középiskolán nyomorogva átküzdí magát, az érdemek és a keserves tapasztalatok egész sorozata van mögötte s a keserű jelenben csak az önerejében való bizakodás és a szebb jövőbe vetett reménység a vigasztalója.

Több ok van arra, hogy ezek a szegény fiúk a középiskola elvégzése után részben a papi, részben a tanári pályát választják.

Egyházkerületünk nagy anyagi áldozattal fényes internátust építtetett s abban adakozó bölcsesége a szegény főiskolai hallgatók részére kedvezményes helyekről is gondoskodott. Csakhogy e kedvezményekben részben régi uzus alapján, részben pedig azért, mert az egyházkerületnek elsőrendű feladata a lelkesképzés — tulajdonképpen csak *hittanhallgatók* részesülnek.

Marad tehát a szegény, óriási szellemi munkával terhelt *bölcsészethallgatók* részére tovább is a diáknyomor. Előttöm fekszenek kérvények. Csupa jó iskolai bizonyítvány a legszomorubb szegénységi bizonyítvánnyal párosulva. Fontolóra veszik minden mellékkörülményt, — de alig tudok dönten. Igazságot nem tudok szolgáltatni, anélkül, hogy

igazságtalan ne legyek, hogy egynéhány, ki tudja, mily nagyra hivatott, de szegény emberbe szorult tehetséget meg ne fojtsak.

Nehéz feladatomban tudatában kollégialis bizalommal fordulok a Tekintetes Tanári karhoz.

Gyakori eset az, hogy annak, akinek földi vagyoni adatott, szorgalom, vagy tehetség nem jutott. Az ilyen tanulók mellé szegény fiatal fiukat szoktak *nevelőnek*, avagy *korrepetitornak* alkalmazni.

Régi idők óta, amikor még Debrecenben nem volt bölcsészeti akadémia, a szülők gyermekeik nevelését, ellenőrzését szegénysorsu hittanhallgatókra bízták — és nem véve tudomást a mi derék, képzett tanárjelölteink létezéséről, bízzák ma is.

Mínt hogy a hittanhallgatók amugy is annyi kedvezményben részesülnek az internátusban, hogy szorgalmas szegény fiú megfelelő támogatás nélkül nem marad és mínt hogy e téren a bölcsészethallgatók már tanulmányaik és jövő hivatásuknál fogva is jobban megfelelnek, bátor vagyok arra kérni Igen Tisztelt Igazgató Urat, és az egész Tanári Kart, hol alkalomadtán kegyeskedjék *a szülők figyelmét bölcsészethallgatóinkra is felhívni*. E szegény, de szorgalmas, törekvő, érdemes fiúk ajánlásával jót tesznek egyfelől a Tekintetes Tanári karhoz bizalommal forduló szülőkkel és azok gyermekeivel — de jót tesznek a teljesen önerejükre utalt s érdemeikhez mérten iskolai kedvezményben nem részesíthető bölcsészethallgatókkal is.

Szomorú dolog ugyan, ha az, akinek a tanulás lenne első feladata, kenyékeresetre szorul, de a Tekintetes Tanári kar jóindulatu támogatásával mégis talán elérhetjük, hogy ott, ahol ezidőszert a legjésztöbb mérvben mutatkozik: tanárjelölteink között enyhíthetünk a diáknyomóról.

Abban a reményben, hogy bizalomteljes kéréssem meghallgatásra talál, vagyok a Tekintetes Tanári karnak kollégialis üdvözléssel Debrecen, 1913. augusztus

őszinte tisztelője

Dr. R. Kiss István,
akad. nv. r. tanár,
e. i. dékán.

Színház

* Az „Apolló” tegnap mutatta be „A bünös” c. drámát. A „Theatre d'art” művészeinek játéka mindvégig lebilincselte a szép számban megjelent közönség figyelmét. Vágó Géza színművész új műsora és a Gaumont-cég „Ritka bélyeg” c. humoros filmje igen kedélyes hangulatot váltott ki. Ezen műsor csak még ma látható.

* Hírek az Apolló mozgóbol. A „Bünös” című Luna-film iránt óriási a közönség érdeklődése. Ma Szent István-napján délután 3 órakor kezdődik és éjjelkor végződik az előadás. Csütörtökön bemutatóra kerül a legújabb „Nordisk”-vigjáték: „A Szerlem iskolája” Else Fröhlich és Carl Alstrupp művészi közreműködésével.

HIREK

— Lapunk legközelebbi száma a Szent István-napi munkaszünet következtében pénteken a rendes időben jelenik meg.

— A király Skerlec báróhoz. Zágrárból táviratozzák: A király Skerlec Iván báróhoz, aki már teljesen jól érzi magát, a következő táviratot intézte:

Skerlec báró királyi biztosnak.

Benső részvétellel értesültem az Ön ellen elkövetett merényletről és amidőn szívből jövő örömmel ádók kifejezést annak aránylag könnyű kimenetele miatt, azon őszinte reményemet fejezem ki, hogy Ön hamarosan teljesen fölgyógyul.

Bad-Ischl, 1913. augusztus hó 18.

FERENC JÓZSEF.

— Katonai kitiintetések. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király Wanek Károly 61. gyalogezredbeli alezredesnek a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta, továbbá megparancsolta, hogy Lázári Nagy Leo 7. huszárezredbeli számfeletti főhadnagynak a legfelső megelégedés kifejezése tudtul adassék.

— Eljegyzés. Schön Arthur helybeli nagykereskedő eljegyezte Engländer Tercsi urleányt, Engländer Jakab tatai lapkiadó és nyomdatulajdonos leányát. (Minden külön értesítés helyett.)

— Új hadnagykok és zászlósok. A király a következő akadémikusokat: Magyar Vilmost és Bálint Józsefet a debreceni 3. honvédgyalogezredhez, Altorjay Györgyöt és Porubszky Andrászt a debreceni 2. honvédhuszárezredhez hadnagykokká nevezte ki. A honvédelmi miniszter a honvéd hadapródiskola negyedik évfolyamát végzett növendékek közül Günthe Jenőt, Csuthy Gyulát és Horváth Jenőt a debreceni 3. honvéd-gyalogezredhez zászlósokká nevezte ki.

— Baleset a repülőtéren. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Létay Sándor, aki ma akarta letenni a pilóta-vizsgát a rákosi repülő-téren, amikor a kilencedik 8-ast írta le a levegőben, gépével együtt lezuhant. A gép roncsokká törött, de ő kiugrott a repülőgépből és semmi baja sem lett.

— Kellemes sógorság. Bónis Eszter debreceni leány úgy gondolta, hogy ami a sógorasszonyáé, az övé is és magához vette ennek több ruhaneműjét, majd elzalogostotta azokat. Mikor emiatt a sógorasszonya Bónis Mihályné kérdőre vonta, nekiesett ennek, agyba-főbe verte, a haját megtépte, úgy hogy ez nyolc napon tul tartó sérüléseket szenvedett. Derék sógornőjét ezért feljelentette a rendőrségen.

— Egy gyermek balesete. Kovács József 7 éves gyermek szomszédiukban ma este 7 óra tájt a Vulkan-telepen hazagykezett. A sötétben nem igen tudta magát tájékozni, nekifartott egy másfélméteres mély gödörnek, belezuhant s jobb kariatát könyökben el-törte. A kórházba szállították.

— Fajborok palackozva literenként kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

Előleges jelentés.

Amennyiben a Szentanna-utca 5. szám alatt

ADRIA

fényképészeti műterem e hó végén nyílik meg, felkérem a nagyérdemű közönséget, hogy fényképszükségletének beszerzésével egy pár napig várjon, mert az **ADRIA** fényképészeti műteremben meglepetés-szerű fényképek lesznek készítve.

— **Szent István-napi előadások az Uránus-színházban.** Tisztelettel értesíti a n. é. közönséget az Uránus igazgatósága, hogy a mai Szent István-napi előadások d. u. 6 órakor kezdődnek s folytonos bemenettel tart az előadás ugy a Korona-passage Uránusban, mint a vásártéri Uránusban. A helyárak rendesek.

— **Életunt cigányzenész.** Farkas Kálmán cigányzenész addig vigasztalta az egyik helybeli zenekarban a mások bánatát, amíg maga is annyira elkeseredett, hogy nem vigasztalta meg már a hegedűs sem. Ez pedig a cigánynál a végszót jelenti: a halál-gondolatot. Tegnap már nem is jelent meg a bandában, ahol hiába várták az életunt morét, úgy elment, hogy soha hírét nem hallják: felakasztotta magát. Estére már a menyországban muzsikál a Szent Dávid bandájában.

— **A város szegényei.** Debrecen város szegényügyi bizottsága ma délután Szabó Elek tb. tanácsnok elnöke alatt ülést tartott, amelyen több segélyezési és egyéb a szegényüggyel kapcsolatos kérdéseket intéztek el.

— **Az ágaskodó paripa.** Simonvi Pál miképcési lakos lóháton igyekezett hazulról egyik távoli községbe. Valamitől a lóva megijedt, felágaskodott s úgy vágódott hanyatt lovassával együtt, hogy Simonvi Pál bordatörést szenvedett. A debreceni kórházban ápolják.

— **Nő testi edzése.** A sok tapasztalat mutatja, hogy a legtöbb női betegség a hiányos testi nevelés következménye. És e betegségek között sok olyan van, amely a szervezet ellenállási képességének csökkenése folytán lép fel. Az edzett, erős emberek nem idegesek, nem fejfájósak. A székrekedés, ez a különösen nőknél gyakori kellemetlen betegség sem vesz erőt az emberen, ha eléggé edzi magát, kellő napi mozgást végez. Ezeknek tudatában határozta el egy intelligens hölgyekből álló csoport, hogy a rendszeres tornát gyakorolandó, beiratkozik a Simonffy-utcai Zander-féle gyógy-gymnasticára, ahol naponként elvégzi a szervezetnek olyan fontos mindennapi gymnasticát. A női csoport d. e. 10—12-ig és d. u. 3—5-ig foglalkozhat az intézetben, az intézeti orvos, dr. Szász Adolf felügyelete és ellenőrzése mellett. Terve van véve, hogy ha kellő számú jelentkező lesz, egy Müller-féle csoport-gymnastica (u. n. Mein sistem) bevezetése is.

— **Harisnyák,** kesztyűk legdivatosabbak kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél.

— **Az Uránus** (Korona-passage) mai fényes műsora: 1. Kegyetlen sors, dráma, jelenet egy rab életéből. 2. Legújabb Pathé ujság, tartalmazza a multheti világeseményeket. 3. Monte-Carló, színes panoráma felvétel. 4—5. Maxi mint torreador, humoros jelenet 2 részben, előadja Max Linder. 6—7—8. A kabaré-királynő, dráma 3 részben. Előadás kezdete este 6, 8 és 10 órakor. Folytonos bemenet. Bérlet, tisztviselő- és trafik-jegyek érvényesek. E kiváló műsor ma utoljára látható, holnap szenzációs új műsor kerül bemutatásra.

Mérték utáni costümök

Bécsi és prágai műhelyben legutolsó divat szerinti kelmékből őszi ujdonságok ::

kor-tól kezdve készülnek

Halmágyi divatházában.

BORSAJTÓ

és SZÓLÓZÚZÓ gyártmányainkat ajánljuk a t. szőlősgazdák figyelmébe. **DEBRECZENI VASÖNTÖDE ÉS GÉPLAKATOSSÁG** Debreczen, II., Hadházi-u. 22. Alapított 1882-ben.

Nikotinmentes dohány,

szivar és cigaretta (különlegességgel is) mától kezdve kapható Piac-u. 61. sz. a. **Fischer Adolf és Fia üzletében.**

— **Nyomdász-mulatság.** A debreczeni könyvnyomdászok e hó 31-én, a „Munkás-Otthon” (Margit-fürdő) dísztermében, saját könyvtáruk gyarapítására, műsorral egybekötött minden tekintetben fényesnek ígérkező táncestélyt rendeznek. A belépti-díj: Személyjegy 2 korona, előre váltva 1 K 50 fillér, család-jegy (3 személyre) 5 K, előre váltva 4 K. Jegyek előre válthatók: Thaisz Arthur (Piac-u. 7. sz.), Gviürki Sándor (Kossuth-u. 13. sz.), Mihály Sámuel (Piac-u. 30. sz.) urak papirkereskedésében. A Munkás-Otthon gondnokánál, valamint a rendezőség tagjainál. Kezdeté este 8 órakor, zenét a „Munkás-Otthon zenekara” szolgáltatja. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz az elnökség. A műsor egyes számaikat kérjük csendben meghallgatni. A műsor a következő: 1. Nyitány, előadja a zenekar. 2. Szavalat. Előadja Csorbai János. 3. Dalok. Előadja Nagy Károly. 4. Vig monológ. Előadja Takács Eszti ke kisasszony. 5. Gärtner Jenő mőkái. Különösen kiemelendő a „Biró előtt” Bihari kép után. 6. Magyar nóták. Énekl Balázs Sándor. 7. Ki a nyertes? Pályadíjat nyert egy felvonásos bohózat. Szereplők: Az Ur: Szabó Péter. Az orvos: Pethő Béla. Az inas: Sziücs László. Történet az orvos lakásán. 8. Énekuett, éneklük a Papp-nővérek. 9. Vig magánjelenet. Előadja Erdélyi István ur. 10. Kuplök. Előadja Nagy Károly.

— **Iskolás leányok és fiúk** részére kész fehérneműk matracok, paplanok, takarók. **Intézeti fehérnemű** az összes internátusokba előírás szerint Kardos Lászlónál, Kossuth-utca 9.

— **Előleges jelentés.** A közeledő iskolai sasionra, amelyre ez idényben teljesen ujonnan rendezem be, a gyermekruha-osztályt, complett raktár lesz, leányka és fiu fehérnemű, harisnya, zövet- és mosóruhák, ruhákban és kabátokban divat különlegességek, teljes gyermek (intézeti) kelengvék, méret szerint, a legpontosabban lesznek előállítva, a legizlésesebben és a legjobb anyagból. Vidéki érdeklődésre készséggel válaszolunk és felvilágosítást adunk, kívánatra mintákat ármegjelöléssel szívesen küldünk. **Reichmann** divat-áruháza, Debrecen, Piac-utca 85 sz. (Royal-kávéházzal szemben).

— **A szerelmes leány.** Berettyóújfaluból jelenti tudósítónk: Papp Juliska husz éves berettyóújfalui leány e hó 13-án eltűnt egyik berettyóújfalui tanyáról, ahol cséplőgép mellett dolgozott. Tegnap délelőtt megtalálták holttestét, melyet a megáradt folyó vetett felszínre. A rendőrség megállapította, hogy Papp Juliska szerelmi bánatában öngyilkosságot követett el.

— **Az első ebéd.** A vásártéri Uránus nyári-színházban nagy sikerrel színe került 1 felvonásos bohózat ma este a 6 és 9 órási műsorban kerül utoljára színe. Az Uránus nyári-színházban működő kabaré-társulat tagjai is fellépnek mind a két előadásban.

— **A leginomabb női kézi-táskák,** pénzszivar- és cigaretta-tárcák, bőröndök, utikosarak és teljes uti felszerelések olcsó szabott árak mellett kaphatók **Mentze Henrik** ujdonságok áruházában, Piac-utca 38. sz., a Hungária-kávéházzal szemben.

— **Szülők figyelmébe!** Ajánlom fényképezeti műtermemet, ahol ma legmodernebb, legjobb és legolcsóbban készülnek fényképek és levelező-lapok, 6 drb. 2 kor. Gábor műterme, Csapó-utca 10.

— **A vásártéri Uránus nyári-színház** mai pompás műsora: Az ujonnan szerződöttei kabaré-művészek folytatólagos vendégsze-replése. Szóló számokkal fellépnek: Zöldi Juliska szubret, Andor Ida kabaré-énekesnő, Kövesi Juliska népdal-énekesnő. Szepesi Sándor komikus, Galambos Elemér jellemkomikus. Vetítésre kerül 3 kiváló mozgókép-ujdonság és színe kerül „Az első ebéd” egy felvonásos bohózat, melyben kitünő alakítást produkál Sárai Sz. Károly, Szepesi Sándor, Andor Ida és Zöldi Juliska. Előadás kezdete 6 és 9 órakor, folytonos bemenet. Olcsó helyárak. Holnap új mozgókép-műsor, új szóló-számok és új bohózat.

— **Halálos pofon.** Kajdos Gábor balatonhenyei pásztor teheneket őrzött a legelőn. A tehének tilosba mentek, mire Balogh Gyula birtokos a pásztor összeszidta. A pásztor visszafeleselt s erre a birtokos oly erős pofont mért a pásztor arcára, hogy az halva esett össze. Balogh ellen az eljárás megindult.

— **Eltörte a lábát.** Nemes Sándor fuvaros tegnap földet szállított egyik helyről a másikra. Amit a Kossuth-utcaba ért, rá akart gyújtani pipájára, melvet azonban kiejtett a kezéből. Leszállott a pipáért, majd mikor visszalépett a járműre, a lóva megindult, a fuvaros lába a kerekek közé akadt s a jobb lába eltört. Beszállították a kórházba.

— **Szekér alá került.** Száva Sándor monostorpályi lakos az elmúlt napokban ökrös szekéren a tanyára igyekezett. Közbe a szekérről leugrott, hogy az ökröket helyes irányba terelje, mikor is lobogó gatyája a szekér lőcsben magakadt, magával rántotta Száva Sándort, akinek jobb lábán a szekér keresztül haladt. A debreceni kórházban ápolják.

— **Valódi angol és amerikai tenisz-ra-kettek,** lapbdák és teljes tenisz-felszerelések Mentze Henrik áruházában a legjobb és legolcsóbb.

Ékszeri, órát legolcsóbban beszerezhetjük PINTÉR GUSZTÁVNA Debreczen, Piac-utca 26. Bérpalota, új utcában.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	825
Osztrák hitel	828
4 százalékos koronajáradék	82
Államvasút	704.60
Jelszolgabank	417
Rimannurányi	698.60
Halgótarjáni	768
Köszüti vasút	642.25

Irányszai:

Magánleszámitolási kamatláb:

Bécs 5 7/8 %, Berlin 4 3/4 %, London 4 3/16 %.

Budapesti gabonatőzsde.

Szava E. (Strasser és König) deb. bismányos távirati jelentés

Buzsa májusra	11.83
„ júliusra	11.87
„ 1913. okt.	8.81
Róz. októberre	8.22
Zab júliusra	8.19
Zab októberre	8.15
„ júliusra	7.43
Tengeri 1913. évi júliusra	7.43

Készár 5-tel olcsóbb.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyvet a következő fizetéképtelenségeket jelenti: Kompanik János Hőgyész, Angyal Mihály Hódmezővásárhely, Majoros és Körösi Kiskörös, Sándor Izsó cementgyáros Székesfehérvár, Szigety Lajos Kolozsvar. Dorn Béla Budapest, Üllői-ut 34., Schwartz B. divatárkereskedő Besztercebánya.

Ismét eladtak egy Károlyi-uradalmat. Károlyi Mihály gróf az utolsó időben több nagy birtokát adta el. Legújabbban eladásra került a Károlyi-féle mihálytelki uradalom.

melyet Gudensz báró temesmegyei nagybírtokos vásárolt meg tőle. Az új földesur a pusztát parcellázni szándékozik.

Fizetésektelenség a budapesti gabona-tőzsdén. Fővárosi tudósítónk jelenti: A gabonakereskedők hitelezői védőegyesületében Mauthner Ödön tőzsdeiügynök ma délelőtt bejelentette, hogy fizetési kötelezettségeinek nem tud eleget tenni. A gabonátőzsdén a hír nem keltett nagy föltűnést, mert már tegnap délután beszéltek róla, hogy Mauthner be fogja jelenteni a fizetésektelenséget. Mauthner bukását különösen a tengeri rohamos áremelkedése okozta. Tartozását 120—150 ezer koronára becsülik.

Az 1866 óta fényesen bevált

BERGER-FÉLE MED. KÁTRÁNSZAPPAN

G. Hell & Comp.-től 4841

hírneves orvosok által ajánlva, Európa legtöbb államaiban fényes sikerrel alkalmazták.

mindennemű bőrküritések,

különösen idült és pikkelysömör, valamint parazítás kiütések ellen. A BERGER-féle kátránszappan 40% fakátrányt tartalmaz és lényegileg különbözik a kereskedelem egyéb kátránszappanaitól. Makacs bőrbajoknál alkalmazták a nagyon hatásos

Berger-féle kátrány-kénszappant.

Mint enyhébb kátránszappan az arcbőr tisztáltságának eltüntetésére, a gyermekek bőr- és fejbőrkiütései ellen, valamint mint felülmúlhatatlan kozmetikus mosdó- és fürdőszappan, napi szükségletre szolgál a

Berger-féle glicerín-kátránszappan.

A hajhullás ellen és hajpadló beelégéseinek radikális gyógyítására használják a

Berger-féle folyékony-kátránszappant.

Mint kiváló bőrszerek kitűnő eredményt mutatnak fel, továbbá a Berger-féle kátránykiváló gyógyszappanok:

A Berger-féle Borax-szappan

patánások, napégések és miteszerek ellen és a Benzoe, kén, kénfej-, naphthal- és thymol-kompozíciók, valamint a brostrában ajánlott egyéb szappanok.

Ára minden lejtődarabonként: 70 fillér. Használati utasítását a csomagoláson olvassák.

Kérjen a bevásárlásánál kifejezetten Berger-féle kátrány- és boraxszappanokat és nézze meg az itt alább ábrázolt védjegyét és az itt álló cégjegyzést C. Hell & Comp. minden címükön. Kétféle díszdobozban 1883 óta díszdobozban és Párlóban az 1906. évi világiállításon az arany

éremmel. Kapható minden gyógyszerárban és az e szakmában működő üzletekben. En gros: G. Hell & Comp. Wien, I., Biebertorstrasse 8.

Budapesten: nagyban és kicsinyben Török József gyógyszerész úrnál, Király-u., továbbá a kővelkező úrnál: Molnár és Moser, Thallmayer és Seltz, Kochmeister Frigyes utódjai, Radanovits testvérek, Stessel Nándor és Társa, Neruda Nándor, IV. Kossuth Lajos-u. 7., kicsinyben minden gyógyszerárban, jobb drogeriában és illatszer-üzletben.

1760 - 1913. v. k. szám.

Árverési hirdetés

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 4195—1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint a M. Singer & Co. és Társa cég részére lakostól 799 korona 82 fillér tőke, ennek 1912. év október hó 15. napjától számítható 6% kamatai és az eddig összesen 249 kor. 56 fillér perkölttség erejéig, 1913. évi július hó 15-én bírósággal le- és felülfoglalt és 1911 koronára becsült vegyes férfi- és gyermekruhák-, szövetek- és felszerelésekből álló ingóságok **1913. évi augusztus hó 23-án délután 1/2 4 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben, Csapó-u. 6. sz. a megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi augusztus hó 6-án.

Gál Vilmos, bírói kiküldött.

Üzletem áthelyezése folytán a raktáron lévő áruk az alanti árjegyzék szerint olcsó szabott árak mellett szerezhetők be:

Női felöltő színes, hosszú	8' — 9' — 10' — kor.-tól
Női felöltő sötétkék, hosszú	12' — 14' — 16' — kor.-tól
Női felöltő fekete, hosszú	14' — 15' — 18' — kor.-tól
Leánykabát hosszú, színes	8' — 9' — 10' — kor.-tól
Leánykabát hosszú, kék	12' — 14' — 16' — kor.-tól
Leánykabát rövid, színes	4' — 5' — 6' — kor.-tól
Női costum színes, angol	18' — 20' — 24' — kor.-tól
Női costum színes, finom	35' — 40' — 45' — kor.-tól
Leány costum színes angolkelme	15' — 16' — 18' — kor.-tól
Gyermekgallérok	3—4 kor.-tól
Pongyolák 6' — kor.-tól	
Bluzok 3' — kor.-tól	

Tisztelettel

HALMÁGYI SÁMUEL

női és leányfelöltők áruháza

Piac-u. 47, a főpostával szemben.

Az őszi szezon beállta előtt az ujonnan érkezett

kosztüm-szöveteinkből

finoman kiállított kosztümöket

már K 90 és K 100-ért készítettünk.

BOSZNYAI J. ÉS TÁRSA DEBRECZEN, KOSSUTH-U. 5.

Friedr. Mester intézete kereskedelem-tudományi tanfolyamok részére. Az Európa határain túl ismert előbbi kereskedelmi akadémia tulajdonosa, **Leipzig.** Ismereteléseket ingyen küld az igazgatóság.

Ha jól akar kosztolni,

ugy keresse fel a BETHLEN-UTCA 12. SZÁM ALATTI KIFŐZÉST bent az udvarban, a kapu mellett az első bejárat, ahol bentékezésre és kihordásra abonensek jutányos árak mellett felvételtnek. Ugyanott 2 utcai és 1 mellékszoba különbejáratú, villanyvilágítással és teljes ellátással kiadó.

Bethlen-u. 12. szám.

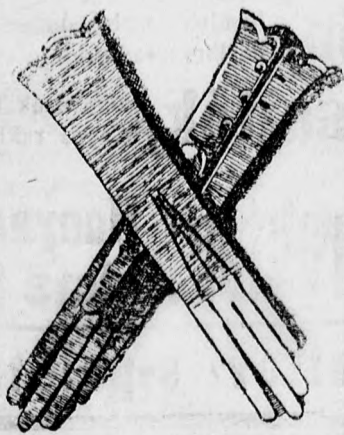
1000—1913. v. k. szám.

Árverési hirdetés

A debreczeni kir. járásbírósnak V. 1345/1. 1913. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Kovács József, mint Debreczen sz. kir. város polgármestere részére 2806 kor. 50 fill. tőke, ennek 1912. év január hó 1. napjától számítható 6% kamatai és az eddig összesen 266 kor. 94 fill. perkölttség erejéig 1913. évi március hó 3-án bírósággal lefoglalt és 2146 koronára becsült vasház-, lovak-, szekerek-, gazdasági eszközök- és egyéb álló ingóságok **1913. évi aug. hó 26-án délelőtt 8 órakor** kezdetét veendő és a Pallag melletti ujosztású földön megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1913. évi augusztus hó 3-án. **Török Péter,** bírói kiküldött.

Schön Sándor

keztyü-, kötszer- és orvosi műszertára

Debreczen, Piac-utca 14, Csapó-utca sarok.

Legjobb bevásárlási forrás mindennemű **KEZTYÜK, KÖTSZEREK,** betegápolási cikkekben. Gummikülönlegességek óriási választékban.

TELEFON 11—55. SZÁM.

Tíz szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér. ::

APRÓ HIRDETÉSEK

Vastag betűből szedve minden szó 10 fill. Apró hirdetések előfizetendőek. ::

Levelezés

Jellegés levélnél a hirdetés száma is kéretek.

Melyik
uri ember ha idős is, adna 100 koronát tiszta multu, fiatal uri leánynak, annak hü barátójára lenne. Leveleket „Modern”, jellegére főposta restantekérem. 694

Kedden d. u. az állomásnál
e lapra figyelmessé tett hölgyet kérem tudassa velem hogy hol közeledhetem Válaszát e lap kiadóhivatalába vagy hirdetni kérem „Kerülöm a nyilvánosságot” jellegére. 690

Drágám!
Próbáljunk még élni!!! Ugy-e ma okvetlen jön? addig is csókolom forrón, igaz szívvel szerető Magáé. Levél ment. 693

Házasságot
kötnek hajadonnal. Szőlőtelepem, butorom, házam van. Fényképes levelet kérek Dávid rendőr, Hajdubagos posta restante. 687

Utazópartnert,
intelligens nőt vagy urat keres hasonló fiatal ember 1 hétre csak Magyarország területére. Leveleket vasárnapig kér „Luxus” jellegére a kiadóhivatalba. 688

Intelligens
jó megjelenésű 28 éves állami tisztviselő, előkelő idősebb urinő ismeretségét keresi érdek kizárva. Levelek „Intelligens I.” jellegére a kiadóhivatalba. 689

Értesítés !!

Van szerencsém a n. é. vadászközönség b. tudomására hozni, hogy Piac-utca 75. szám alatt levő fegyverműves műhelyemet, mely 1899. év óta fentáll, **Piac-u. 52. sz. alá helyeztem át**, hol minden e szakmába vágó munkát szakszerűen, pontosan és jutányos ár mellett készítek. A n. é. vadászközönség b. pártfogását kérve 1973

SKOTH SÁNDOR
fegyverműves

Debreczen, Piac u. 52. sz. az udvarban, megyeház mellett.

Üzlet

SZLATVINI-VIZ
a legjobb bonyhajló. Kapható a Deutsch-üzletekben. 13

VALÓDI
édes, nemes szegedi paprikakülönlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszer-, gyarmat-áru nagykereskedésében, pénzügyi palota. Telefon 79. sz. 1755

Utazókosarak,
kézibőröndök, sport-és gyermekkoscsik legolcsóbban Schwarz M. L. nél, Piac-utca 52., megyeház mellett. 26

Tankönyvekért

fél árnal többet ne fizessen senki, bekötésért ne fizessen egy fillért sem, mert az összes fiu-és leányiskolai előírt tankönyvek fél áron kaphatók **Harmathynál**, Fűvészkert-utca 14. (Püspöki palotához 5-ik ház). Minden osztály könyvre egy gyönyörű tanári zseb könyv gratis. Rajzkörzők, vonalzó, könyvtartók leszállított áron. Tessék meggyőződni! 1974

Autogán-

heggesztések készíttetek
IFJ. LOSONCZI JÁNOS
DEBRECZEN,
József kir. h.-u. 16.
Telefon 347. 1903

ERDÉLYI, MIKLÓS-U. 22. SZÁM.

válogatott befőzésre 5 kilós postakosaranként K 4 bérmentve szállít 1931

Alcznauer Lajos
szepesremete.

Allandó nagy harisnyavásár

a Harisnyáruháznál.
H.-bőszörményi Harisnyagyár gyári raktára.

Dospoly János
utóda cég Főtér,
Tisza-palota. ::

Tekintettel a közelgő iskola évre, mindennemű harisnyák 10 százalékkal olcsóbban lesznek eladva.

Előzékeny kiszolgálás.
!! Szigoruan számt. árak !!

Lakás

Lakatos-
vagy asztalosműhelynek való helyiség és egy szoba kiadó. Széchenyi-utca 44. szám. 727

Piac-utca 85. sz.
Üzlethelyiség azonnal kiadó bármilyen célra:
I. üzlethelyiség K 500
I. " " 1000
I. " " 1100
Értekezhetni: Wiener Adolf zsák- és ponyva-üzletében, Kossuth-utca 27. sz. 1789

Állás

Utazó
megbízható intelligens felépítéssel felvétetik Aranyjános-utca 33. 1669

Intelligens
nő házvezetőnőnek ajánlkozók vidékre is. Timár-utca 2. 683

Teljes ellátást kaphat

2 vagy 3 deák intelligens izraelita családnál. Cim:

ERDÉLYI, MIKLÓS-U. 22. SZÁM.

Püspökladányban a Royal - szállodában

minden időben kényelmes szobák, meleg és hideg ételkaphatók. Mersékelt árak, pontos kiszolgálás. **Csengő a kapunál**. A n. é. utazó közönség becses pártfogását kéri: **Szántó Márton**, tulajdonos. 1901

Haszonbérbe gőz- és olajmalom

3 henger, szita és két pár kőolajprez teljes felszereléssel hat évre, esetleg örökáron is eladó. F. év október hó 15-én átvehető Hajdudorog, Hajdumegyében. 11.000 lakosú város. Föltétellek megtekinthetők személyesen v. levélben Tóth Pálnál, H. Dorogon. 1967

MA MÁR LEGSZEBB ÉS LEGJOBB FÉNYKÉP ÉS LEVELEZŐ-LAPOK GÁBOR MÜ-TERMÉBEN KÉSZÜLNEK, CSAPÓ-UTCA 10. SZÁM ALATT. :::

Adás-vétel

Konyha- és előszoba
berendezések készen kaphatók nagy választékban Weisz Ferenc asztalosnál, József kir. herceg-utca 7. szám. Telefon: 10-90. 1

Kölesön
fürdőkád kapható. Piac-utca 32. volt Szedlák-házban. 684

Bu'rok

legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kártyosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kártyos munkát felvállal. 1923

Ház

Csapó-utca elején nagy telekkel eladó. Kivánatra nagyobb összeget benne hagyok. Bogcsay szőlővel cserélek. Értekezni Csapó utca 47. 1970

Különte

Megnyit
a „Béka áruház” Piac-és Hatvan-u. sarkán, ahol mesés olcsó árban kapható: Futószőnyeg 80 f., nagy szobaszőnyeg 10 K, ágymadrac 8 K, ruhaszövet 1 K, 3 rétegű ágymadrac 10 K, 2. sz. paplan 4-50 K. 1715

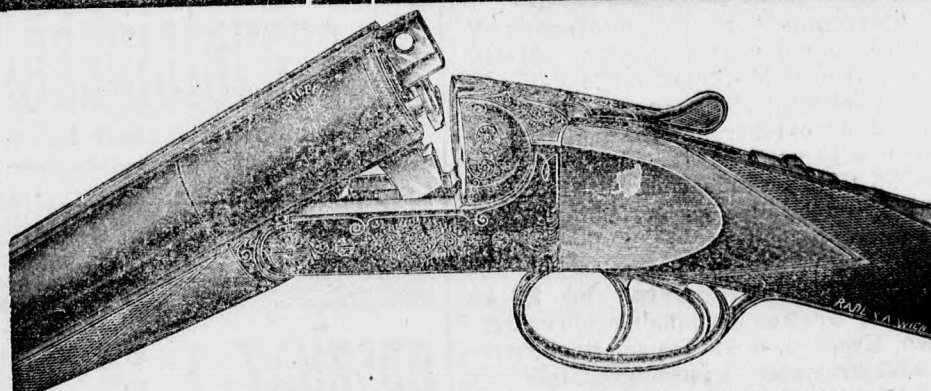
Diszokleveleket,
cmlaptervezeteket, reklámmintatványokat, hirdetések és plakátokat készít grafikus művész. Címe a kiadóhivatalban. 325

Iskolai, Intézeti és Internátusi

fehérneműek,

leány és fiu ing, nadrág, harisnyák, zsebkendők, **Ágyneműek:** paplan, és matrácok, előírás szerint kitűnő minőségben, jutányosan beszerezhetők:
DONOGÁN ÉS SOMOSSY GÉZGNÉL,

Hajdu vármegye szállító
Debreczen, Kistemplombazár.

Van szerencsénk a nagyérdemű vadászközönség b. tudomására adni, hogy állandó nagy raktárt tartunk fenn „Sauer” sühli, „Morgenstern” weiperti, „Forgeron” lüttichi és más belgiumi vadászfegyverekben; Fiobertek, revolverek, ismétlőfegyverek és pisztolyok, valamint bel- és külföldi töltények, u. m.: „Fasan”, „Waidmannsheil” és „Jagdkönig” és vadászati felszerelésekben. Javításokat olcsón és jól végzünk. Kiváló tisztelettel

Ladányi József és Társa Debreczen, Piac-utca 83. sz. a Royal-szállóval szemben.

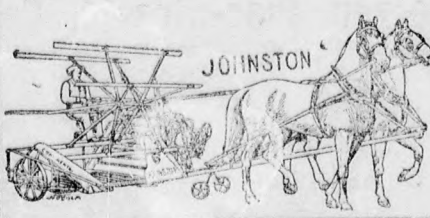
A kombinált Melichár Imperátor vetőgép (mely sorba vet és sorba trágyáz),

az eredeti **Melichár Unikum-Drill vetőgép,** legujabb szabadalmu beállítókészülékkel,

eredeti **Bächer acélekék,** 6 és 8 vasu kultivátorok, szőlőzuzók kizárólagos raktára: hullámos tárcsásboronák, **Borsajtók,**

Ráhmer Sándornál
Debreczen, Piac-u. 43. (a Dreher mellett).

Bächer-Melichár gépgyárak fióktelepe.

Mintaraktár: Hunyadi-utca 17.

(Demetrovits-palota.)